

Va' derlanderke, o.(-s),
zandzak die eens de
nattige wanden van
de loopgraven
versterkte.

Het is helemaal niet
één land, dat klopt
gewoon niet: het zijn
twee landen. Volgens
mij zijn wij in twee
vreemde landen
opgesplitst: het front
waar er te veel
ongelukkigen zijn,
en het achterland, waar
er teveel geluk is.
(Soldaat W.O.1)

Hoe ik ook spartelde,
ik werd steeds dieper
gezogen tot ik de modder
rond mijn middel voelde
en nog steeds zonk ik
verder. Het been van
een lijk stak uit de
wand van de krater
en ik deed er een
wanhopige greep naar;
het been brak af en ik
gooide het weg.
(een soldaat W.O.1)

Twee gendarmen van Gemmenich
lielden omstreeks acht uur een peloton
huzaren tegen: "Halt, Belgische grens!"
Een Duitse officier haalde toen de
proclamatie van de generaal te voorschijn,
las die voor en reed gewoon door.
(Uit geschiedenisboek over W.O.1)

de soldaat-factor
Arne Sierens

Al houden wij ons aan de wet
en strijden voor ons territorium -
werd ik op non-actief gezet,
ik ging er als een scheet vandoor.
(soldatenliedje)

Voor niemand heeft de aarde zoveel betekenis als voor een soldaat.
Als hij zich er tegen aandrukt, lang en heftig, als hij in zijn
doodsangst voor het vuur met zijn gezicht en met zijn hele lichaam
in haar tracht weg te kruipen, dan is zij zijn enige vriend, zijn broer,
zijn moeder; hij jammert zijn angst tegen haar uit, en de aarde hoort
hem zwijgend aan; ze neemt hem op in haar verborgenheid en laat
hem weer gaan om opnieuw tien seconden lang zijn leven te wagen;
dan omvat ze hem weer en dikwijls voor altijd.
(Uit: Im Westen Nichts Neues, 1929, E.M.Remarque)

**Such a gay carpet! Poppies by the million;
Such damask! Such vermilion!
But if you ask me, mate, the choice of colour
Is scarcely right; this red should have been duller.**
(Edmund Blunden)

HET KRUIS VAN BOURGONDIE

Soldaat-factor en Rachel
in première. Een tekst van de Vlaamse auteur **Arne Sierens**
Twee jonge mensen (Louis en Rachel) groeien op in West-Vlaanderen, verliezen hun
onschuld, ontdekken hoe de eerste wereldoorlog hun liefdes mogelijk en tegelijk
onmogelijk maakt.

**"Veel schrikwekkender dan onze vijanden
tasten onze beschermers
de wortels van onze gelukzaligheid aan
en verstoren haar voor ons en onze nakomelingen."**
Über die Soldatenehen
(Jakob Michael Lenz)

De soldaat-factor en Rachel

Ik kwam toch in een huis... Zo'n huis had
ik van m'n leven nog nooit gezien! -
Wij hadden thuis gewoon een rieten matje
onder de tafel en de vloer was verder
roodgeverfd. En daar was alles belegd met
tapijt, het een nog mooier dan het ander.
(een dienstbode)

**"k Trok mijn ogen open en 'k zag de sterren.
Op school hadden ze mij gezegd
dat er in de hemel voor ieder braaf kind een ster was.
Ik ben een belgisch braaf kind
dat van zijn ster gevallen is.**

**Je bent er binnen een dag en met het goed geïllustreerde
boekje in de hand geef je je over aan toch nog recente
krijgsgeschiedenis. Het is gemakkelijk te doen, ook vanuit
een weekeinde in de gerieflijke Ardennen en je kunt je
kinderen iets over de zinloosheid van de oorlog bijbrengen.**
(recensie Reisgids voor W.O.1, Het Parool februari 1994)

**Regie
Margreet Sweerts
Spel
Louk Seyffert
Bart Vanlaere**